

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. D. H.**, prihláseného k trvalému pobytu na adrese M.M., so sídlom v K.K., proti žalovanej **V.V. s.r.o.**, so sídlom v B.B., IČO : X.X., **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 2 C 448/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 8. decembra 2008 č.k. 2 C 448/2007-155 a proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 21. apríla 2009 sp. zn. 9 Co 87/2009 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 21. apríla 2009 sp. zn. 9 Co 87/2009 v potvrdzujúcom výroku vo veci samej, v zmeňujúcom výroku o trovách konania a vo výroku o trovách odvolacieho konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Konanie o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 8. decembra 2008 č. k. 2 C 448/2007-155 v zamietajúcom výroku vo veci samej a vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Žilina 12.11.2007, po pripustení jej zmeny v priebehu konania (č.l. 149), si žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na ochranu osobnostných práv vo forme náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 7 000 000 EUR a nárok na zaplatenie odmeny za sprostredkovateľskú činnosť v sume 4 760 000 EUR s prísl.

Okresný súd Žilina rozsudkom z 8. decembra 2008 č. k. 2 C 448/2007-155 žalobu žalobcu o ochranu osobnosti zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 999 330,44 Sk (33 171,69 EUR) na účet jej zástupcu (advokátskej kancelárie) do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň rozhodol o povinnosti žalobcu zaplatiť v rovnakej lehote na účet súdu náhradu trov štátu 8 210,-- Sk (272,52 EUR). Napokon posledným výrokom upravil účtáreň súdu, aby po právoplatnosti rozsudku vyplatila advokátke JUDr. M. B. (v konaní súdom ustanovenej zástupkyne žalobcu) náhradu trov právneho zastúpenia 85 955,-- Sk (2 853,20 EUR). Zamietnutie žaloby o ochranu osobnosti odôvodnil nepreukázaním neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobcu. V odôvodnení rozsudku uviedol, že ďalším nárokom žalobcu na zaplatenie úhrady za sprostredkovanie obchodov sa nezaoberal, pretože tohto nároku sa žalobca môže domáhať v osobitnom konaní osobitným návrhom.

Krajský súd v Žiline ako odvolací súd na odvolanie žalobcu rozsudkom z 21. apríla 2009 sp. zn. 9 Co 87/2009 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba žalobcu o ochranu osobnosti zamietnutá, potvrdil. Vo výroku o trovách konania prvostupňový rozsudok zmenil tak, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania 32 897,41 EUR (991 067,50 Sk) na účet advokátskej kancelárie N. & N. do troch dní. Ďalej rozhodol o zrušení výroku prvostupňového rozsudku o povinnosti žalobcu zaplatiť náhradu trov štátu a vyslovil, že žiadnemu z účastníkov sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

Na základe podnetu žalobcu podal proti rozsudku okresného súdu vo výrokoch o zamietnutí žaloby a o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania a proti rozsudku krajského súdu v potvrdzujúcom výroku vo veci samej a v zmeňujúcom výroku o trovách konania mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol, aby dovolací súd oba rozsudky v napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením v otázke určenia tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby a tzv. inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vyslovil názor, že v konaní o ochranu osobnosti hodnotu veci nemožno vyjadriť v peniazoch, preto základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby bolo treba určiť podľa § 11 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004

Z. z.“), v znení platnom v čase vykonania úkonov právnej služby, t.j. ako jednu trinástinu výpočtového základu. Za inú vadu konania označil skutočnosť, že súd prvého stupňa meritórne rozhodol len o časti žaloby, a to o zamietnutí nároku na ochranu osobnosti, a že odvolací súd na základe odvolania žalobcu preskúmaval tento výrok, hoci odvolaním napadnutý nebol, keďže žalobca sa v odvolaní domáhal len priznania nároku na zaplatenie odmeny za sprostredkovateľskú činnosť spolu s príslušenstvom.

Žalobca vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu uviedol, že sa stotožňuje s argumentáciou a s návrhom generálneho prokurátora.

Žalovaná vo vyjadrení k mimoriadnemu dovolaniu navrhla tento opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že boli splnené podmienky pre podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a že je prípustné, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozhodnutia oboch súdov ako aj konanie, ktoré im predchádzalo, a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu dôvodné.

Podľa § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Podľa § 152 ods. 2 veta prvá O.s.p. rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že súd prvého stupňa rozhodol rozsudkom len o nároku žalobcu o ochranu osobnosti a to tak, že ho zamietol. Proti tomuto výroku žalobca odvolanie nepodal, preto v tejto časti nadobudol prvostupňový rozsudok právoplatnosť. Z odvolania podaného žalobcom vyplynulo, že sa ním domáhal priznania uplatneného nároku na zaplatenie odmeny za sprostredkovateľskú činnosť. Keďže o tomto uplatnenom nároku nebolo prvostupňovým súdom rozhodnuté, bolo potrebné odvolanie

žalobcu, posudzujúc ho v zmysle citovaného ustanovenia § 41 ods. 2 O.s.p. podľa obsahu, považovať za návrh na vydanie doplniaceho rozsudku, ktorým by bolo rozhodnuté aj o tomto nároku. Odvolací súd namiesto toho, aby vrátil spis súdu prvého stupňa na rozhodnutie aj o nároku na zaplatenie odmeny za sprostredkovateľskú činnosť doplniacím rozsudkom, preskúmal v odvolacom konaní odvolaním nenapadnutý výrok o zamietnutí žaloby v časti nároku o ochranu osobnosti a tento právoplatný výrok potvrdil. Tým zaťažil odvolacie konanie tzv. inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd z tohto dôvodu rozsudok odvolacieho súdu v potvrdzujúcom výroku vo veci samej a v súvisiacich výrokoch, t.j. v zmeňujúcom výroku o trovách konania a vo výroku o trovách odvolacieho konania zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo opodstatnené aj pokiaľ išlo o dovolací dôvod spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom v otázke určenia odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby v predmetnej veci v časti nároku o ochranu osobnosti. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že v konaní o ochranu osobnosti pre určenie hodnoty veci, od ktorej sa odvíja základná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby, nie je rozhodujúca výška požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (predstavujúca len jednu z foriem - právnych prostriedkov ochrany tohto práva). Rozhodujúca je hodnota osobnostných práv, o ochranu ktorých v konaní ide. Keďže hodnotu týchto práv nemožno vyjadriť v peniazoch, bolo potrebné základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby určiť podľa § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení do 31.5.2009 (v znení platnom v čase vykonania úkonov právnej služby), t.j. ako jednu trinástinu výpočtového základu. Tento výklad rešpektuje osobitný charakter konania o ochranu osobnosti, primeranosť výšky odmeny ako aj skutočnosť, že rozsah náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je výsledkom voľnej úvahy súdu. Správnosť takejto interpretácie v podstate potvrdila aj zmena právnej úpravy vykonaná vyhláškou č. 209/2009 Z. z. účinnou od 1.6.2009, ktorá vo veciach ochrany osobnosti určila hodnotu veci pevnou sumou.

V časti, v ktorej mimoriadne dovolanie smerovalo proti rozsudku súdu prvého stupňa v zamietajúcom výroku vo veci samej a vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania dovolací súd dovolacie konanie zastavil a to pre nedostatok podmienok takéhoto konania. Ide o podmienky, že podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv žalobcu (podnet na podanie mimoriadneho dovolania podal žalobca) a že túto ochranu

nemožno dosiahnuť inými prostriedkami. Generálny prokurátor totiž napadol mimoriadnym dovolaním zamietajúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa, hoci, ako to aj sám uviedol, tento výrok nebol napadnutý odvolaním, preto ochrana práv žalobcu v tejto časti mimoriadne dovolanie nevyžadovala. Pokiaľ išlo o výrok o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania, tým, že dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu aj v zmeňujúcom výroku o trovách konania, vrátila sa vec do štádia odvolacieho konania, v ktorom bude povinnosťou odvolacieho súdu opätovne, na základe žalobcom podaného odvolania, posúdiť správnosť uvedeného výroku o trovách konania najmä z hľadiska určenia ich výšky. Ochrana práv žalobcu tak bude zabezpečená v obnovenom odvolacom konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. januára 2011

JUDr. Rudolf Č i r č, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová